

LAUSUNTOPYYNTÖ työsuhdekeksintöasiassa

1 (2)

Työsuhdekeksintölautakunta
PL 32, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.tem.fi/tkl

VIRANOMAINEN TÄYTTÄÄ

Saapunut		Dnrno	
Sukupu- ja etunimet tai yhteisön nimi		Ammatti	
Osoite		Asuinkunta tai yhteisön kotipaikka	
Puhelin kotiin	Puhelin virka-aikana	Sähköpostiosoite	

1a YHTEYSHENKILÖ / ASIAMIEN (Ks. ohjeet kohta 1)

Nimi	Osoite
Puhelin	Sähköpostiosoite

2 KEKSINTÖ

Keksinnön nimi			
Patentihakemuksen nro	Patentin nro	Patentin myöntämispäivä	Patenttia ei ole haettu
			☐
			☐

3 KEKSIJÄ(T)

Nimi
Osoite ja puhelin (elleivät samat kuin hakijan)
Nimi
Osoite ja puhelin (elleivät samat kuin hakijan)

4 TYÖNANTAJA

Nimi/nimet
Osoite ja puhelin (elleivät samat kuin hakijan)

5 KEKSINNÖN SYNTYMINEN

Milloin keksintö on tehty
Keksijän ilmoitus työnantajalle keksinnön toteamisesta (ks. ohjeet kohta 5)
Milloin ilmoitus on tehty
Ilmoituksen sisältö
Työnantajan ilmoitus keksintöön perustuvien oikeuksien ottamisesta (ks. ohjeet kohta 5)
Milloin ilmoitus on tehty
Ilmoituksen sisältö

6 KEKSINNÖN TYÖSUHDEYHTEYS (Ks. laki oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin 4 §)

Työnantajan toiminta-ala	Kuuluuko keksinnön hyväksikäyttö työnantajan toiminta-alaan ☐ kyllä ☐ ei
Onko keksintö syntynyt	
a) keksijälle kuuluvien työtehtävien täyttämiseksi tapahtuvan toiminnan tuloksena	☐ kyllä ☐ ei
b) käyttäen olennaisesti hyväksi työnantajan liikkeessä tai laitoksessa saatuja kokemuksia	☐ kyllä ☐ ei
c) työssä annetun tarkemmin määrätyn tehtävän tuloksena	☐ kyllä ☐ ei
d) muussa kuin edellä kohdissa a) – c) mainitussa yhteydessä työtehtäviin	☐ kyllä ☐ ei
e) ilman yhteyttä keksijän työsuhteeseen	☐ kyllä ☐ ei
Milloin työsuhde on alkanut	☐ Työsuhde jatkuu edelleen ☐ Työsuhde on päättynyt

7 KEKSINNÖN ARVO (Ks. ohjeet kohta 7)

a) Onko arvosta sovittu keksijän ja työnantajan kesken ☐ kyllä, milloin ☐ ei	b) Hakijan käsitys keksinnön arvosta (euro)
c) Hakijan käsitys keksinnön arvoon vaikuttavista tekijöistä	

8 KEKSINTÖKORVAUKSET

Onko työnantaja suorittanut keksijälle ennen hakemuksen jättämistä korvausta keksinnöstä ☐ kyllä ☐ ei	Suoritun korvauksen määrä (euro)
Korvauksen suorittamistapa	
Suoritun korvauksen peruste (esim. sopimus tai keksintöohjesääntö)	

9 LAUSUNTOPYYNTÖ

Työsuhdekeksintölautakunnalta pyydetään lausuntoa seuraavista yllämainittuun keksintöön liittyvistä, oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin säädetyn lain soveltamista koskevista asioista:

a)

b)

c)

10 PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Paikka ja päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvennys
-------------------	----------------------------------

OHJEITA LAUSUNTOPYYNNÖN TEKEMISTÄ VARTEN

Lausuntopyynnön oheen pyydetään liittämään mahdollisimman moni seuraavista lausuntopyynnön kohteena olevaa asiaa koskevista asiakirjoista sekä tekemään merkintä kunkin oheen liitetyn asiakirjan kohdalle.

☐ Patenttihakemus	☐ Työnantajan ilmoitus keksintöön perustuvien oikeuksien ottamisesta
☐ Patenttikirja	☐ Keksintöön perustuvien oikeuksien siirtämistä työnantajalle koskeva sopimus
☐ Työsopimus	☐ Selvitys työnantajan toiminta-alasta
☐ Erillinen selvitys keksinnön työsuhdeyhteydestä	☐ Selvitys suoritun korvauksen perusteesta
☐ Keksijän ilmoitus työnantajalle keksinnön tekemisestä	

Kohta 1: Jos hakijoita on useampi kuin yksi, kaikki hakijat allekirjoittavat lausuntopyynnön. Kun hakijoita on enemmän kuin yksi, työsuhdekeksintölautakunta toimittaa asiaan liittyvät asiakirjat, kuten vastineen ja mahdolliset lautakunnan lisäselvityspyynnöt sille hakijoista, joka on merkitty yhteyshenkilöksi.

Kohta 5: Mikäli keksijän ilmoitus työnantajalle on tehty kirjallisesti, tulee lausuntopyyntöön liittää jäljennös siitä. Muutoin ilmoituksen sisältö se-
lostetaan vapaamuotoisesti. Ks. ilmoituksesta myös liitteenä oleva laki oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin 5 §.

Mikäli työnantajan ilmoitus oikeuksien ottamisesta on tehty kirjallisesti, tulee lausuntopyyntöön liittää jäljennös siitä. Katso myös laki oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin 6 § ja 7 § 3 momentti.

Kohta 7: Ks. Oikeudesta liitteenä olevan oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin annetun asetuksen 3 §.

Kohta 8: Mikäli hakijalle on suoritettu korvausta keksinnöstä, liitetään hakemukseen jäljennös suoritun korvauksen perusteena olevasta asiakirjasta (asiakirja voi olla esimerkiksi sopimus tai keksintöohjesääntö).

Lausuntopyyntö ja sen liitteet tulee toimittaa kahtena kappaleena työsuhdekeksintölautakunnalle lomakkeen ensimmäisen sivun yläreunassa mainittuun osoitteeseen.

LAKI OIKEUDESTA TYÖNTEKIJÄN TEKEMIIN KEKSINTÖIHIN 29.12.1967/656

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Toisen työssä olevan henkilön, työntekijän, tekemästä Suomessa patentilla suojattavissa olevasta keksinnöstä on voimassa, mitä tässä laissa säädetään. Tätä lakia on vastaavasti sovellettava myös virkasuhteessa olevaan henkilöön.

Jos työnantaja ottaa sellaisen oikeuden työntekijän tekemään keksintöön, joka rajoittaa työntekijän oikeutta hakea tai saada siihen patentti, pidetään keksintöä tältä osin Suomessa patentilla suojattavissa olevana keksintönä, jollei työnantaja esitä todennäköisiä syitä, joiden mukaan patentin myöntämiselle olisi esteitä. (10.6.1988/526)

Yliopiston, korkeakoulun tai vastaavanlaisen tieteellisen opetuslaitoksen opettajaa ja tutkijaa ei tässä ominaisuudessaan ole pidettävä laissa tarkoitettuna työntekijänä. Lakia on kuitenkin sovellettava sellaiseen sotilasopetuslaitoksen opettajaan, joka on puolustuslaitoksen viran tai toimen haltija. (10.6.1988/526)

Tämä laki ei koske asevelvollisuuslain nojalla puolustuslaitoksen palveluksessa olevaa henkilöä. (10.6.1988/526)

Tässä laissa tarkoitetaan konsernilla kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 6 §:n mukaista konsernia sekä kuntaa ja kuntayhtymää ja sen määräysvallassa kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua tavalla olevia yrityksiä. (15.12.2000/1078)

2 § (10.6.1988/526)

Tämän lain säännöksiä on noudatettava, mikäli muuta ei ole sovittu tai voida katsoa ilmenevän työsuhteesta taikka muista seikoista. Lain 3 §:n, 6 §:n 2 momentin, 7 §:n 1 ja 3 momentin, 7 a §:n, 8 §:n 2 momentin ja 9 §:n vastainen sopimusehto on kuitenkin mitätön.

3 §

Työntekijällä on keksintönsä sama oikeus kuin muulla keksijällä, jollei tässä tai muussa laissa olevista säännöksistä muuta johdu.

4 § (15.12.2000/1078)

Jos keksintö on syntynyt työntekijälle kuuluvien työtehtävien täyttämiseksi tapahtuvan toiminnan tuloksena tai olennaisesti käyttämällä hyväksi työnantajan tai tämän kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen liikkeessä tai laitoksessa saavutettuja kokemuksia, työnantajalla on oikeus, jos keksinnön hyväksikäyttö kuuluu työnantajan tai tämän kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen toiminta-alaan, saada kokonaan tai osittain oikeus keksintöön. Jos keksintö on syntynyt työntekijälle työssä tarkemmin määrätyn tehtävän tuloksena, työnantajalla on edellä tarkoitettu oikeus, vaikkei keksinnön hyväksikäyttö kuulu työnantajan tai tämän kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen toiminta-alaan.

Jos kysymyksessä on keksintö, jonka hyväksikäyttö kuuluu työnantajan tai tämän kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen toiminta-alaan mutta joka on syntynyt muussa kuin 1 momentissa tarkoitettussa yhteydessä työsuhteeseen, työnantaja on oikeutettu saamaan käyttöoikeuden keksintöön.

Jos työnantaja haluaa saada 2 momentissa tarkoitettuun keksintöön laajemman oikeuden kuin siinä säädetään tai oikeuden keksintöön, joka on syntynyt ilman yhteyttä työsuhteeseen mutta jonka hyväksikäyttö kuitenkin kuuluu työnantajan tai tämän kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen toiminta-alaan, työnantajalla on etuoikeus työntekijän kanssa siitä sopimalla saada kysymyksessä oleva oikeus.

5 § (10.6.1988/526)

Jos työntekijä tekee 4 §:ssä tarkoitettua keksinnön, hänen tulee viipymättä ilmoittaa siitä kirjallisesti työnantajalle ja samalla antaa sen sisällöstä sellainen tieto, että työnantaja sen perusteella voi ymmärtää keksinnön. Työnantajan pyynnöstä työntekijän tulee myös ilmoittaa käsityksensä siitä, millaisessa yhteydessä työsuhteeseen keksintö on syntynyt.

Jos työntekijä on ennen 1 momentissa tarkoitettua velvollisuuden syntymistä saanut tiedon työnantajan kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen toiminta-alasta, joka olennaisesti poikkeaa työnantajan toiminta-alasta, koskee työntekijän ilmoitusvelvollisuus myös keksintöjä ensiksi mainitun yrityksen toiminta-alalta. (15.12.2000/1078)

6 §

Työnantajan, joka haluaa saada itselleen 4 §:n 1 momentin tai 2 momentin mukaan hänelle kuuluvan oikeuden keksintöön, tulee viimeistään neljän kuukauden kuluessa siitä, kun työnantaja sai 5 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen, kirjallisesti ilmoittaa työntekijälle, että hän ottaa itselleen tietyn oikeuden keksintöön. Mainitun ajan kuluessa tulee työnantajan myös käyttää hänelle 4 §:n 3 momentin mukaan kuuluvaa etuoikeutta.

Ennen kuin neljä kuukautta on kulunut 5 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta, työntekijä ei saa ilman työnantajan kirjallista suos-

tumusta määrätä 4 §:ssä tarkoitettua keksinnöstä tai ilmaista mitään sitä koskevaa siten, että siitä voi olla seurauksena keksinnön julkiseksi tuleminen tai hyväksikäyttö toisen lukuun. Työntekijällä on kuitenkin oikeus, tehtyään 5 §:n mukaisen ilmoituksen, hakea keksinnölleen patenttia Suomessa. Tällöin työntekijä ei saa jättää hakemusta patenttiranomaisille, ennen kuin kuukausi on kulunut siitä, kun hän on antanut työnantajalle kirjallisen ilmoituksen, jonka mukaan hänen tarkoituksenaan on hakea keksinnölle patenttia. (15.12.2000/1078)

7 §

Milloin työnantaja 4 §:n mukaan tai muulla perusteella saa oikeuden työntekijän tekemään keksintöön, työntekijällä on, vaikka ennen keksinnön syntymistä olisi toisin sovittu, oikeus saada siitä työnantajalta kohtuullinen korvaus.

Korvausta määrättäessä on erityisesti otettava huomioon keksinnön arvo ja työnantajan saaman oikeuden laajuus samoin kuin työsuhteen ehdot sekä työsuhteeseen liittyvien muiden seikkojen merkitys keksinnön syntymiselle.

Jollei korvauskannetta ole pantu vireille kymmenen vuoden kuluessa siitä, kun työnantaja on ilmoittanut ottavansa oikeuden keksintöön, kanneoikeus on menetetty. Milloin keksintöön on haettu patenttia, kanne voidaan kuitenkin aina panna vireille vuoden kuluessa patentin myöntämisestä. (10.6.1988/526)

7 a § (10.6.1988/526)

Työnantaja on velvollinen antamaan työntekijälle keksinnöstä maksettavan korvauksen määrittämiseksi tarpeelliset tiedot, ennen kaikkea keksintöön haetuista ja myönnettyistä patenteista sekä keksinnön mukaisten tuotteiden tai keksinnön mukaisen menetelmän mukaan valmistettujen tuotteiden valmistusmääristä ja myyntihinnoista.

Työntekijä on velvollinen antamaan työnantajalle keksintöä ja sen hyödyntämistä koskevat tarpeelliset tiedot.

8 §

Milloin patenttia on haettu kuuden kuukauden kuluessa työsuhteen päättymisestä sellaiseen keksintöön, johon olisi sovellettava 4 §:n säännöksiä, mikäli keksintö olisi tehty työsuhteen kestäessä, keksintöä on pidettävä sen aikana tehtynä, jollei keksijä esitä todennäköisiä syitä sen syntymisestä työsuhteen päättymisen jälkeen.

Työnantajan ja työntekijän välinen sopimus, joka rajoittaa viimeksi mainitun oikeutta määrätä keksinnöstä, joka tehdään enemmän kuin vuosi työsuhteen päättymisen jälkeen, on mitätön.

9 §

Sen estämättä, mitä tuomiolla tai sopimuksella on määrätty 7 §:ssä tarkoitettua korvauksesta, oikeus voi määrätä siitä toisin, mikäli olennaisesti muuttuneet olosuhteet antavat siihen aihetta. Työntekijää ei kuitenkaan voida velvoittaa palauttamaan jo suoritettua korvausta.

Työntekijän tekemään keksintöön perustuvasta oikeudesta tehdyn sopimuksen kohtuuttoman ehdon sovittelemasta on voimassa, mitä varallisuus oikeudellisista oikeustoimista annetussa laissa (228/29) on säädetty. (17.12.1982/961)

10 § (10.6.1988/526)

Joka on saanut tämän lain nojalla tiedon keksinnöstä, toisen liike- tai ammattisalaisuudesta taikka toisen taloudellisesta asemasta, ei saa luvottomasti ilmaista sitä sivulliselle.

11 § (10.6.1988/526)

Lausunnon antamista varten tämän lain soveltamista koskevissa asioissa on keksintölautakunta, jossa on puheenjohtaja ja kahdeksan muuta jäsentä.

Puheenjohtajan ja kaksi jäsentä nimittää valtioneuvosto määräajaksi henkilöistä, joiden ei voida katsoa edustavan työnantajain eikä työntekijäin etuja. Puheenjohtajan ja toisen näistä jäsenistä, joka samalla toimii varapuheenjohtajana, tulee olla tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneita ja tuomarin toimiin perehtyneitä. Toisen jäsenen tulee olla teknillisen koulutuksen saanut ja perehtynyt potentialian asioihin.

Muut jäsenet, joiden tulee olla työoloihin ja keksintötoimintaan perehtyneitä ja joista kolme edustaa työnantajapuolta ja kolme työntekijäpuolta, nimittää valtioneuvosto kahdeksi vuodeksi kerrallaan asianomaisten järjestöjen ehdotuksesta.

Kullekin lautakunnan jäsenelle valtioneuvosto nimittää yhden varajäsenen, jonka tulee täyttää jäsenelle säädetty vaatimukset.

11 a § (10.6.1988/526)

Keksintölautakunnan lausunnon voivat pyytää työnantaja ja työntekijä sekä tuomioistuimien, milloin riita keksinnöstä on saatettu sen ratkaistavaksi. Sama oikeus on myös patentti- ja rekisterihallituksella, jos keksintöä koskeva hakemus on sen käsiteltävänä. Asianosaisen on tehtä-

vä lautakunnalle ilmoitus siitä, aikooko hän noudattaa lausuntoa. Ilmoitus on annettava kahden kuukauden kuluessa sen kuukauden päättymisestä, jolloin asianosainen sai kappaleen lausuntoa. (15.12.2000/1078)

Lautakunta voi toimia myös välimiesoikeutena, mikäli työnantaja ja työntekijä ovat niin sopineet. Tällöin noudatetaan välimiesmenettelystä annettua lakia [(46/28)], mikäli tästä laista ei muuta johdu.

Lautakunnan toiminnasta aiheutuvat kustannukset suoritetaan valtion varoista. Lautakunnan toimiessa välimiesoikeutena vahvistaa puheenjohtajan, jäsenten ja sihteerin palkkiot kauppa- ja teollisuusministeriö.

Lautakunnalla on oikeus saada työnantajalta ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvalla yritykseltä sekä työntekijältä ne tiedot, jotka ovat tarpeellisia lausunnon antamiseksi. Lautakunnan tulee julkaista lausuntonsa ja välitystuomionsa, jollei se ole kokonaan tai osaksi vastoin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädettyä salassapitovelvollisuutta. Jos keksintöä koskeva patenttihakemus on vireillä, lausuntoa ei saa julkaista, ennen kuin asiakirjat ovat patenttilain (550/1967) 22 §:n mukaan julkisia. (15.12.2000/1078)

Tarkeimmat määräykset lautakunnasta antaa valtioneuvosto.

12 § (22.12.1995/1698)

Työnantajalle tai työntekijälle tämän lain mukaan kuuluvia oikeuksia koskevat riita-asiat käsitellään Helsingin käräjäoikeudessa. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä oikeudenkäynnistä patenttiasioissa on säädetty.

Helsingin käräjäoikeus on laillinen tuomioistuin, jos riita koskee oikeutta tässä laissa tarkoitettuun keksintöön, johon on haettu Euroopan patenttisopimuksessa (SopS 8/96) tarkoitettua eurooppapatenttia ja jos työntekijä tämän keksinnön tehdessään pääasiallisesti työskenteli Suomessa. Jos valtiota, jossa työntekijä pääasiallisesti työskenteli, ei voida osoittaa, on Helsingin käräjäoikeus laillinen tuomioistuin, jos työnantajalla oli keksinnön tekohetkellä Suomessa sellainen toimipaikka, jonka palveluksessa keksinnön tehnyt työntekijä oli. Asia voidaan käsitellä Helsingin käräjäoikeudessa myös silloin, jos riidan osapuolet

ovat suullisesti tai kirjallisesti sopineet, että Helsingin käräjäoikeus on toimivaltainen tuomioistuin asiassa, ja tällainen sopimus on sallittu sen valtion lainsäädännössä, jonka lainsäädäntöä työ sopimukseen sovelletaan.

13 §

Tarkempia määräyksiä tämän lain soveltamisesta annetaan asetuksella.

14 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1968.

Tätä lakia ei sovelleta ennen 1. 1. 1968 tehtyihin keksintöihin.

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

17.12.1982/961:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1983. Sitä sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa työntekijän tekemään keksintöön perustuvasta oikeudesta tehtyihin sopimuksiin.

HE 247/81, lvk.miet. 6/82, svk.miet. 136/82

10.6.1988/526:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1988.

Tämän lain 7 §:n 3 momenttia ja 7 a §:ää ei sovelleta keksintöön, josta työntekijä on tehnyt 5 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen ennen tämän lain voimaantuloa.

HE 3/88, toisen lvk.miet. 4/88, svk.miet. 45/88

22.12.1995/1698:

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. (L 1698/1995 tuli A:n 103/1996 mukaisesti voimaan 1.3.1996.)

HE 161/95, TaVM 29/95, EV 170/95

15.12.2000/1078:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

HE 147/2000, TaVM 29/2000, EV 162/2000

ASETUS OIKEUDESTA TYÖNTEKIJÄN TEKEMIIN KEKSINTÖIHIN 10.6.1988/527

Kauppa- ja teollisuusministerin esittelystä säädetään oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin 29 päivänä joulukuuta 1967 annetun lain (656/67) 13 §:n nojalla:

1 §

Kun oikeudet työntekijän tekemään keksintöön ovat oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin annetun lain (656/67), jäljempänä työsuhdekeksintölaki, mukaisesti siirtyneet työnantajalle ja tämä aikoo hakea keksintöön patenttia, tulee työntekijän allekirjoittaa oikeuksien siirtoa koskeva siirtokirja sekä mahdolliset muut keksinnön patenttoimiseen tarvittavat asiakirjat, paitsi milloin työntekijä katsoo, etteivät oikeudet hänen tekemäänsä keksintöön ole siirtyneet työnantajalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen asiakirjojen allekirjoittaminen ei vaikuta keksinnöstä työntekijälle suoritettavan korvauksen määrään.

2 §

Työsuhdekeksintölain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kohtuulliseen korvaukseen työntekijä on oikeutettu, kun työnantaja lain nojalla ottaa oikeuksia keksintöön.

Jos työnantaja ja työntekijä sopivat oikeuksien luovuttamisesta takaisin työntekijälle, on oikeuksien palauttaminen otettava huomioon korvausta alentavana tekijänä.

3 §

Työsuhdekeksintölain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetaan keksinnön arvolla keksinnön taloudellista arvoa. Arvoa määritettäessä on otettava huomioon taloudellinen kokonaisvaikutus myös silloin, kun keksintö muodostaa vain osan suurempaa kokonaisuutta. Niin ikään on otettava huomioon sekä keksinnön arvo työnantajan ja tämän kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen omassa käytössä että oikeuksien luovuttamisesta saatu hyöty. (21.12.2000/1218)

Keksinnön arvo määritetään sen mitattavan taloudellisen hyödyn perusteella, joka työnantajalle tulee keksinnön käyttöön ottamisesta, kuten keksinnön tuottamasta raaka-aine-, työvoima- tai energiansäästöstä. Hyöty lasketaan vähentämällä keksinnön käyttöön ottamisesta aiheutuneesta tuotosta keksintöilmoituksen jälkeen aiheutuneet sellaiset investointi-, tutkimus-, kokeilu-, patentoimis- ja muut kustannukset, jotka ovat olleet välttämättömiä keksinnön käyttö- tai myyntikuntoon saattamiseksi.

Jos keksinnön laadusta ja käytötavasta johtuen tai muusta erityisestä syystä 2 momentissa mainittu keksinnön arvon määrittämisperuste ei ole sovelias, määritetään arvo lisenssisopimuksiin vertaamalla. Keksinnön arvo määritetään tällöin sen lisenssimaksun perusteella, jolla työnantaja voisi hankkia oikeuden vastaavaan vapaaseen keksintöön. Lisenssisopimuksella oikeuksia keksintöön luovutettaessa keksinnön arvona pidetään sopimuksen mukaista nettotuloa. Mikäli lisenssisopimuksella myydään myös muuta kuin oikeuksia keksintöön, kuten taitotietoa, on muiden kauppaan sisältyvien tekijöiden osuus vähennettävä hinnasta keksinnön arvoa määritettäessä.

Jos 2 tai 3 momentissa mainittuja määrittämisperusteita ei voida käyttää, keksinnön arvo määritetään arvioinnin perusteella.

4 §

Työsuhdekeksintölain 7 §:n 2 momentissa mainittu työnantajan saaman oikeuden laajuus käsittää ne oikeudet, jotka työnantaja on ottanut keksintöön lain 4 §:n nojalla.

5 §

Arvioitaessa työsuhdekeksintölain 7 §:n 2 momentissa tarkoitettujen työ sopimuksen ehtojen ja työsuhteeseen liittyvien muiden seikkojen merkitystä keksinnön syntymiselle, on kiinnitettävä huomiota siihen, miten tehtävä on asetettu ja ratkaistu, kuten millä tavalla työnantajan teknologiaa ja laitteita on hyödynnetty, samoin kuin mikä on keksijän asema sekä hänen työehtonsa ja tehtävänsä työnantajan palveluksessa.

6 §

Kohtuullinen korvaus muodostaa keksinnön arvosta osan, jonka määrittämisessä on otettava huomioon edellä 4 ja 5 §:ssä mainitut tekijät.

7 §

Kohtuullinen korvaus on määritettävä siten, että se koostuu osaksi kertakorvauksesta ja osaksi rojaltilkorvauksesta.

Keksinnön taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, keksinnön jäädessä käyttämättä tai muista erityisistä syistä korvaus voidaan kuitenkin määrittää kertakorvauksena. Myös silloin, kun keksinnön tekeminen selvästi on kuulunut työntekijän varsinaisiin työtehtäviin ja keksinnön arvo on vähäinen tai kun ei voida yksilöidä sellaista myyntihintaa, josta rojaltil voitaisiin laskea, voidaan korvaus määrittää kertakorvauksena.

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettu rojalikorvaus määritetään prosenttiosuutena keksinnön mukaisten tuotteiden hinnasta tai keksinnön mukaisella menetelmällä valmistettujen tuotteiden hinnasta. Tuotteen muodostaessa vain osan markkinoitavasta kokonaistuotteesta rojalikorvaus voidaan määrittää prosenttiosuutena koko tuotteen hinnasta, mutta sen suuruutta vahvistettaessa on kiinnitettävä huomiota keksinnön osuuteen.

Rojaltikorvaus on maksettava siltä ajalta, jona keksintöä hyödynnetään, kuitenkin enintään 20 vuodelta.

9 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1988.

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

21.12.2000/1218:

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

LAKI OIKEUDESTA TYÖNTEKIJÄN TEKEMIIN KEKSINTÖIHIN ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Annettu Helsingissä 19 päivänä toukokuuta 2006

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin 29 päivänä joulukuuta 1967 annetun lain (656/1967) 1 §:n 3 momentti sekä 11 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 526/1988, ja *lisätään* lakiin uusi 11 b § seuraavasti:

1 §

Suomalaisen korkeakoulun palveluksessa olevan henkilön taikka Suomen Akatemian tutkimusvirassa olevan, suomalaisessa korkeakoulussa tutkimusta tekevän henkilön tässä ominaisuudessa tekemään keksintöön sovelletaan oikeudesta korkeakouluissa tehtäviin keksintöihin annettua lakia (369/2006).

11 §

Lausunnon antamista varten tämän lain tai oikeudesta korkeakouluissa tehtäviin keksintöihin annetun lain soveltamista koskevissa asioissa on keksintölautakunta, jossa on puheenjohtaja ja kahdeksan muuta jäsentä.

Muut jäsenet, joiden tulee olla työoloihin ja keksintötoimintaan perehtyneitä ja joista kolme edustaa työnantajapuolta ja kolme työntekijäpuolta, nimittää valtioneuvosto kolmeksi vuodeksi kerrallaan asianomaisten järjestöjen ehdotuksesta.

11 b §

Edellä 11 §:ssä mainitun keksintölautakunnan yhteydessä voi olla jaosto korkeakouluissa tehtäviä keksintöjä koskevia asioita varten. Mitä edellä 11 ja 11 a §:ssä säädetään lautakunnan tehtävästä ja toiminnasta, koskee soveltuvin osin myös korkeakoulukeksintöjä käsittelevää jaostoa.

Jaoston puheenjohtajana toimii keksintölautakunnan puheenjohtaja. Puolueettomina jäseninä toimivat keksintölautakunnan kaksi puolueettonta jäsentä. Muut jäsenet, joiden tulee olla korkeakouluoloihin sekä keksintötoimintaan perehtyneitä ja joista kolme edustaa korkeakouluja työnantajina ja kolme edustaa keksijöitä työntekijöinä, nimittää valtioneuvosto kolmeksi vuodeksi kerrallaan asianomaisten järjestöjen ehdotuksesta. Valtioneuvosto nimittää kullekin jaoston jäsenelle yhden varajäsenen, joka täyttää jäsenestä säädettyt vaatimukset. Jaostossa käsiteltävistä asioista päättää keksintölautakunnan puheenjohtaja yhdessä puolueettomien jäsenten kanssa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

HE 259/2004

SiVM 1/2006

EV 28/2006